
ANKARA TEMSİLCİLER TOPLANTISI

Toplum ve Hekim

Türk Tabipleri Birliği'nin 28 inci dönem ilk Temsilciler Toplantısı 22 Aralık 1979 Cumartesi günü Ankara'da toplandı.

Hava koşullarının engellemesine rağmen toplantıda, tabip odalarımızca ilginin yüksek olduğu, katılımın yüksek olduğu ve sağlıklı tartışmaların yapıldığı tespit edildi.

Diyarbakır ve Van Tabip Odalarımız uçak seferlerinin iptal edilmesi nedeniyle katılamadıklarını bildirdiler. Balıkesir Tabip Odamız ise yazılı görüş bildirdi. Bunların dışında toplantıya, **İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Bursa, Antalya, Zonguldak, Ordu, Manisa, Eskişehir, Kayseri, Urfa, Denizli** Tabip Odalarımız toplam 60 delege ile katıldılar.

Toplantıda aşağıda tam metnini verdiğimiz Merkez Konseyi sunuşuna uygun olarak Can Güvenliği, Tam Süre Yasası ve Sağlık Hizmetlerinde Yapılan Siyasi Tayinler üzerine görüşmeler ve alınacak tedbirler konusunda konuşmalar yapıldı.

Ankara Temsilciler Meclisi, özellikle SSYB tarafından yapılmak istenen Tam Süre Yasa Değişikliği'nin tümüne karşı çıktı. Yapılmak istenen yasa değişikliğiyle, tam süre uygulamasından geri döndüğü gibi, sağlık hizmetlerinde sağlık personelinin baskı altına alma ve siyasi yönetimlerin emir kulu yapma girişimleri sağlanmaya çalışıldığı saptandı. Tüm bu girişimler sağlık personelinin ekonomik ve özgül güvencelerinin Tam Süre Yasa Değişikliği'nde konan yasa maddeleriyle oluşacak «Kurullar» la gerçekleştirilmeye çalışılıyor.

Dergimizin bu sayısındaki yazılarında da görüldüğü gibi sağlık personeli kitlesel halde tayinlerle, kış ortasında göç etmeye zorlanıyor. Öyle ki, tayin edilen iller kasıtlı olarak seçilerek, evliler ayrı ayrı yerlere gönderilerek ve hatta telgraf emirleriyle. Sunuşun sonunda yer alan sonuç bildirisinde, tüm bu girişimlere karşı Türk Tabipleri Birliği'nin etkin savaşıma vereceği, sağlık hizmetinin aksamasına yol açacak bu girişimlerden sorumlunun siyasi iktidar olduğu belirtildi.

Temsilciler Meclisi Toplantısı sonuçları 24 Aralık 1979 Pazartesi günü İstanbul'da yapılan Basın Toplantısı ile kamuya iletildi.

Türk Tabipleri Birliği, 22 Aralık 1979 Ankara Temsilciler Toplantısı Merkez Konseyi Sunuşu

Sayın Temsilciler;

Merkez Konseyi, 28. Büyük Kongremizden bu yana geçen 5 aylık çalışma döneminde çeşitli konularda yoğun çalışmalar içinde bulunmuştur. Bu arada tam süre yasasının yeni boyutlar kazanması üzerine 30 - 31 Ağustos 1979 tarihlerinde de Olağanüstü Temsilciler Toplantısı yapılmıştır.

28. Büyük Kongremizden bu yana üzerinde çalıştığımız ve gündeme getirmekte gerekli gördüğümüz konuları şöyle özetleyebiliriz.

I. Can Güvenliği Sorunu :

Bugün, ülkemizde can güvenliği kalmamıştır. Kimin ne zaman, nerede, neden öldürüleceğini kimse bilemez, kestiremez duruma gelmiştir.

Terör giderek hızını arttırmakta, kitlelerin yıldınlığa düşürölme operasyonu, masum insanlar katledilerek sürdürölmektedir.

Silahlı terörün kurbanları olarak hekimlerin seçilmesi, savaşlarda bile korunan hekimlerin, sağlık personelinin bu insanlık dışı cinayetlerin hedefi olması, hepimizi büyük acılara boğmaktadır.

Bu olaylar neden hızını arttırarak sürüp gidiyor? Olayların tahli-
linde: «Toplum ve Hekim»in Ekim 1979 sayısındaki «Saygı Duruşu» yazısında görüşlerimiz şöyle özetleniyordu:

«Bu protesto, öldürölün tüm hekimlerimiz için yapıldı. Siyasal görüşüne göre ayırım yapılmaksızın, öldürölün meslekdaşımızın hangi taraftan olduğuna bakılmaksızın, tüm öldürölün meslekdaşlarımız için yapıldı, 'SAYGI DURUŞU'muz. Aslında, solda olsun, sağda olsun, a da bir tarafta yer almasın, öldürölün meslekdaşlarımız aynı insanlık dışı davranıőtan kaynaklanan saldırılar sonucunda öldürölüldüler.

Türkiye'de silahlı terörü besleyen, destekleyen çevreler, ülkeye faşizmin yerleşmesini, faşizmin siyasal iktidar olmasını isteyenlerdir, ya da bilmeden bu amaca hizmet edenlerdir. Silahlı terörü destekleyen çevreler, halkın demokrasiden umut kesmesini, özgür-
lerin çok da önemli olmadığını düşünmesini isteyenlerdir. Kitle-
korkutarak, yıldınlığa düşürölerek, «Aman, bunlar olmasın da na-
idare edilirse edilelim, kim hükümet olursa olsun» dedirtmek is-
tenlerdir. Bunlar, yüzyıllar boyunca fakirliği bir yazgı gibi göster-
er, biraz daha rahat yaşamak isteklerini «zararlı cereyanlar»
ak kınayanlar, geniş halk kitlelerini sömürenlerdir. Bunlar, artık
görünmeye başlayan sömüröllerini sürdürölme için halkı kor-

kutmak, ürkütmek, sindirmek yolunu seçmişlerdir. Çünkü, halk artık uyanmakta, haklarını aramakta, yavaş yavaş da olsa nasıl alabileceğini öğrenmektedir. Sömürü düzeni sarsılmakta, yavaş yavaş işlerin tadı kaçmaktadır. Bir toplumun böyle gelişmesinde sömürü çevrelerini ürküten çok şey vardır. Demokrasi ve özgürlükler, sürekli olarak, doğruyu söyleyenlere yardımcı olur. Demokrasi ve özgürlükler ortamında, doğru söyleyenlere katılanların sayısı artar. Artık, solu suçlamakla, solculuğu kötülemekle halkı uyutmak olanağı azalmıştır. Bu durumda, dış ve iç sömürü çevrelerinin kullandığı bir yöntem vardır: Kitlede terör yaratmak. Gazete okuyanı dövmek, kitap okuyanı tedirgin etmek, giderek kendileri gibi düşünmeyenleri tehditle başlayıp, dövmek, öldürmek buralardan kaynaklanmaktadır.

Bizde de böyle başladı. Aslında, Aanyasa'nın açık hükmüne karşın, düşünce özgürlüğüne sınırlar konmuştur ülkemizde. Aslında, özgürlüklerimiz sınırlıdır. Türk Ceza Yasası'nın bu sınırları koyan 141 ve 142. maddeleri kalkmamıştır. Bu yasalar sol için konmuştur. Sağ düşünce için hiçbir yasak yoktur. Ama, sol için akla gelebilecek her yasak konabilir, konmaktadır da. Bu durum bile sömürü çevreleri için yeterli değildir. O zaman, yasaların güvencesi altında olması gereken gazeteler okutulmaz, kitaplar okutulmaz, bunlar sattırılmaz. Yayıncılar tehdit edilir, dağıtıcılar tehdit edilir, dövülür, kurşunlanır, kitapevleri yakılır. Bunların hepsi yapıldı ülkemizde. Yıllarca sürdürüldü. Belirli çevreler, bunlara hep «sol-sağ» çatışması dediler. Yani, «Sizinle ilgisi yok, halkla ilgisi yok, kitleyle ilgisi yok» demek istediler. «Siz bunlarla ilgilenmeyin, bunlar, ideolojik grupların kendi aralarındaki çatışmalarıdır» dediler. Ve sömürü sürdürüldü. Ama görüldü ki, bunlarla da olmuyor. Artık Türkiye'de bu sınırlı özgürlükler bile sömürüyü sürdürmeye yetmiyor. O zaman, sistemli cinayetler başladı. Bir, iki, üç, onlarca, yüzlerce kişi, izlenerek, seçilerek öldürüldü, öldürülüyor da. Burada solda olmak, sağda olmak, ya da bir tarafta olmamak önemli değildi. Önemli olan, toplumda yığınlık yaratmaktı, toplumda korkuyu yaygınlaştırmaktı. Prof. Dr. Fikret Ünsal, tanıyanların söylediği gibi, çağdaş, uygar, düşündüğünü korkmadan söyleyen bir insandı. Fikret Hoca'dan sonra Gaziantep'te öldürülen Dr. Bercis, belki sağda görünüyordu. 17 Eylül günü, öğleden sonra gene Gaziantep'te öldürülen Büyük Kongre delegemiz Dr. Rauf, Cumhuriyet Halk Partili'ydi. Siyasal düşüncelerin bu öldürmelerde önemi büyük değil. Daha önce öldürülen meslektaşlarımız. öldürülen eczacı meslektaşlarımız gibi, bu arkadaşlarımızda, faşizmin kurbanıdırlar. Hepsini de faşist terör öldürmüştür. Hepsini de, ülkemizde sömürüyü sürdürmek için, artık siyasal iktidar olmaya tırmanan dış ve iç sömürü çevreleri öldürmüştür. Bu sömürü çevrelerinin,

faşist silahlı katilleri öldürmüştür. Silahı kullanan ellerin de çok, önemi yok. Önemli olan, bu ölümlerden nelerin amaçlandığıdır. Açık, seçik görmemiz gereken bu.

Onun için, 17 Eylül 1979 sabahında, öldürülen tüm meslekdaşlarımız için SAYGI DURUŞU'nda bulunduk. Öldürülen tüm yurttaşlarımız için saygımızı gösterdik.

Görevimiz, SAYGI DURUŞU'yla bitmedi. Görevimiz, bundan çok daha sürekli. Görevimiz, korkmadan, yılmadan, demokrasiyi korumak, özgürlükleri korumak, genişletmek, herkesin can güvenliği için savaşım vermektir. Görevimiz, sömürüye karşı savaşım vermektir. Görevimiz, sömürüyü sürdürmek isteyen çevrelerin en gerici, en kanlı biçimi olan faşizme karşı savaşım vermektir. Çünkü; biliyoruz ki, faşizmi ancak, örgütlü kitle gücü yenebilir. Bunu biliyoruz. Kararlıyız. Görevimizi sürdürüyoruz. Sonuna kadar da sürdüreceğiz.»

Bu yazının yazılışından sonra, gene Gaziantep'te, Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesi'nin kurucularından ve eski Başhekimi olan arkadaşımız Opr. Dr. Orhan Özbay, alçakça bir cinayetle katledildi.

Terör, bir değerli meslekdaşımıza daha kanlı elini uzatmıştı. Sonraki günlerde de, aralarında Talip Öztürk, Prof. Dr. Ümit Doğanay, Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil'in de bulunduğu öğretmenler, bilim adamları ve vatandaşlar öldürüldüler.

Bu satırların yazıldığı anla, görüşmelerin yapıldığı gün arasındaki beş günde neler olabileceğini düşünmek bile, ülkemizdeki durumu ortaya koymaya yeterlidir.

Şimdi, Hükümet, terör olaylarını öne sürerek Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasını, özgürlüklerin daha da kısıtlanmasını gerçekleştirilmek istemektedir.

Silahlı terör; demokrasiden ve özgürlüklerin çok olmasından doğmamaktadır. Tam tersine, silahlı terör, demokrasinin ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasını amaçlamaktadır. Demokrasiyi sınırlandıracak, özgürlükleri kısıtlayacak önlemler, silahlı terörü planlayıp uygulayan çevrelerin isteklerine uygundur. Bununla da kalınmayacaktır.

Silahlı terörü öne sürerek dış ve iç sömürü çevrelerinin istekleri demokrasi ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasına kadar uzanacaktır.

Türk Tabipleri Birliği: kuruluş amaçlarımız olan demokrasiyi ve özgürlükleri sonuna kadar koruyacak, geliştirilmesi, genişletilmesi için çaba harcayacaktır. Silahlı terörün kaldırılması için, kaynaklarına inilmesi için tüm gücünü kullanmayı sürdürecektir.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasına, demokrasi ve özgürlüklerin daha da kısıtlanmasına karşı olmaya devam edecektir.

Demokrasi ve özgürlükler için sürdüreceğimiz savaşım, diğer

demokratik kuruluşlarla, meslek kuruluşlarıyla, demokratik kitle örgütleriyle, işçi sendikalarıyla; işçi ve emekçi sınıfların temsilcileriyle bütünleştirilerek sürdürülecektir.

Tüm demokratik kuruluş ve kitle örgütlerini bu ilkeler çevresinde güçlerini birleştirmeye çağırırız.

2. Tam - Süre Çalışması :

Yeni Hükümetin kuruluşuyla birlikte: Tam-Süre Yasasının kaldırılacağı, vergilendirme biçiminin değişeceği söylentileri, yaygın huzursuzluklara yol açmıştır.

Merkez Konseyi durumu değerlendirmiş, görüşlerini derhal 26.11.1979 tarihinde yaptığı bir basın toplantısıyla kamuoyuna açıklamıştır. Sonra da 30.11.1979 günü sayın Sağlık ve Sosyal Bakanı Dr. Münif İslamoğlu ve sayın Sosyal Güvenlik Bakanı Sümer Oral'la görüşerek, görüş ve düşüncelerimiz iletilmiştir. Sağlık Bakanının isteği üzerine de konuyla ilgili görüşlerimiz şu yazıyla açıklanmıştır :

«Tam - Süre Yasası ve uygulamalarına ilişkin görüşlerimiz...»

1. Tam - Süre ilkesi, kamu sağlık kuruluşlarının temel çalışma ilkesidir. **Bütün çalışmalar, bu ilkenin gerçekleşebilmesi, işlerlik kazanması, etkinlikle uygulanması, yaygın uygulanabilirlik kazanması için yapılmalıdır.**

Tam - Süre ilkesini kaldırmaya yönelik, ilkeyi yozlaştıracak girişimlere karşı çıkacağımızı bir kez daha açıklarız.

2. 2162 Sayılı Yasanın, Tam - Süre ilkesini gerçekleştirmede yanlışları olmuştur. Tam - Süre Yasasının uygulanışında yapılan yanlışlıklar ise, ilkenin gerçekleşmesini önemli ölçülerde engellemiştir.

Tam - Süre ilkesi, kamusal sağlık kuruluşlarında çalışan hekim ve diğer elemanların ayrıca özel çalışma yapmadan, kamusal sağlık hizmetinde çalışmalarınıdır.

Bu ilkeyi gerçekleştirmek amacıyla çıkarılan Yasa, bu ilkeye açıklık kazandırmadığı için, Yasanın amacı, sağlık hizmetinde çalışanlara ödenek veren bir Yasa görünümü kazanmış, ödenek verilen elemanlar bakımından çeşitli tartışmalara açık bir yapı kazanmıştır. Bu durum, ayrıca, sağlık hizmeti dışındaki kamu hizmetlileri arasında da huzursuzluklar doğmasına yol açmıştır.

Diğer yandan, bu ilke Yasada açıklık kazanmadığı için, Yasa haksız olarak çalışma saatlerini uzatan bir fazla çalışma Yasası niteliğine bürünmüştür.

Yasanın uygulamada kazanacağı başarı, büyük ölçüde ülkenin genel sosyal ve ekonomik yapısı içinde düşünülmelidir. Bu noktada da, Yasayı hazırlayıp uygulamaya koyanlar, uygulama sonuçlarını ye-

terince inceleyip araştırmadıkları için, önceden beklenmeyen sonuçlarla karşılaşmışlardır.

Uygulamanın yanlışları da çok önemli olmuştur. Öncelikle, 2. maddede ifadesini bulan «en yüksek Devlet Memuru aylığı» uygulanmamış, 657 sayılı Yasanın öngördüğü ödemelerle yetinilmiştir. Bu sınır bile, 2183 Sayılı Yasayla kısıtlanmıştır.

Ödenekler, enflasyonla % 50'yi bulan değer kayıplarına uğramış bu kaybın karşılanmaması, ödeneklerin değerini son derece azaltmıştır.

Ödeneklerin emekliliğe yansması, çok önemli bir hak olduğu halde sağlanmamıştır.

Nöbet ve acil vak'a çağrılarının İş Yasası kurallarına göre sağlanması gerekirken, ilkesiz ödemeler sistemi benimsenmiştir.

Kurum dışı acil vak'a çağrılarında açıklık ve işlerlik kazandırılmamıştır.

Bu nedenlerle, bir Yasa değişikliğinde tüm eksiklikler tamamlanmalıdır.

Yasa maddeleriyle ilgili görüşlerimiz...

1. Yasanın 1. maddesi olan kapsam maddesi daraltılmamalıdır. Yasanın kapsamı, Üniversite Tıp Fakülteleri ve Askeri Sağlık hizmetleri dahil tüm kamusal sağlık kuruluşlarını kapsamaya devam etmelidir.

2. Yasanın ödeneklerle ilgili maddelerinde, serbest çalışma hakkı ortadan kaldırılan hekim ve diş hekimlerinin durumuna açıklık kazandırılmalı, bu elemanlara verilen ödeneğin bu niteliği belirlenmelidir.

3. Yasanın 6. maddesindeki çalışma saatleri arttırımı kaldırılmalı, Devlet Memurları Kanunundaki çalışma saatleri uygulanmalıdır.

4. Yasanın 2. maddesindeki «en yüksek Devlet Memuru aylığı»nın, tüm kamu görevlilerinin almakta olduğu aylığın en üst sınırı olarak açıkça yer alması sağlanmalıdır.

5. Madde 7'deki yasaklamalar içinde «resmi müesseselerde mesleki görev alamaz» hükmü çıkarılmalı, kamu sağlık personelinin resmi kuruluşlarda ek görev alabilmesi sağlanmalıdır.

6. Madde 10'a, «acil vak'alar için tesis dışına çağrılanlara» ibaresi de eklenmelidir.

7. Madde 11'de yer alan emekliliğe yansımaya konusu, tüm ödeneklerin emekliliğe yansması biçiminde yeniden düzenlenmelidir.

8. Geçici madde 1'deki «en geç bir yıl içinde» uygulama süresi için Birliğimiz, Yasa çıkmadan önce «iki yıllık bir geçiş dönemi»ni önermiştir. Bu konudaki durumu değerlendirmek üzere örgüt için çalışmalarımız başlamıştır. Aralık ayı sonunda bu çalışmalarımızın sonuçlanmasını bekliyoruz.

9. Yasa değişikliğinde, tüm ödeneklerin maaştan ve birbirinden ayrı vergilendirilmesine ilişkin açık bir madde yer almalıdır.

Türk Tabipleri Birliği, Tam - Süre ilkesinin, sağlık hizmetlerinin bütünlüğü içinde ele alınmasının doğru olduğunu, bu bakımdan sağlık hizmetlerinin temel örgütlenme biçimi olan sağlık hizmetlerinin bir parçası olacağını önemle belirtmiştir. Bu konuda, Birliğimiz Temsilciler Meclisinin daha önce varmış olduğu sonuçları da bilgilerinize sunuyoruz.

Tam - Süre Yasası değişikliğinde Yasanın özünü boşaltan değişmelerin, ciddi karışıklıklara yol açacağı düşüncemizi belirtiriz. Konu ile ilgili saptamaların objektif verilerle yapılması, yapılacak değişikliklerin yeterli süre ve biçimde hazırlanıp konuyla ilgili kuruluşların görüşleri alınarak hazırlanmasında büyük yarar vardır.

Görüşlerimizi bilgilerinize saygıyla sunarız.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ»

Daha sonra, 7.12.1979 günü Sağlık Bakanlığında Milli Savunma Bakanlığı, Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sosyal Sigortalar Kurumu, bazı Tıp Fakülteleri ile yapılan toplantıya çağrılan Birliğimiz temsilcisi, görüşlerimizi açıklamıştır.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının Tam-Süre Yasasını değiştirme hazırlığıyla, önerilerimiz arasında önemli amaç ve ilke farkları vardır.

Sağlık Bakanlığının hazırlığı 6 maddede toplanmaktadır.

1. Uygulamayı ihtiyari kılma,
2. Döner sermayeden prim verme,
3. Standart kadro fazlası elemanları başka yerde görevlendirme, görevlendiremezse Tam-Süre'nin dışına çıkarma,
4. Tam-Süre ödeneklerini bir değerlendirerek verme,
5. Kurumlara, Değerlendirme Kurullarının değerlendirme sonuçlarına göre Sağlık personelini Tam-Süre kapsamı dışına çıkarma yetkisi verme,
6. Ayrı vergilendirmeyi yasal hüküm durumuna getirme.

Bu hazırlığın Birlik İlkelerine uygun olanı, sadece 6. bölümüdür.

3.4.5. bölümler, yönetime, kullanılması son derece sakıncalı yetkiler vereceği, Tam-Süre ödeneklerinin yönetim elinde bir baskı aracı olacağı için yanlıştır. İlke olarak kabul edilmeleri mümkün değildir.

2. bölüm, Birlik ilkelerine aykırıdır.

1. bölüm; uygulamayı ihtiyari kılmayı amaçlamaktadır. İhtiyari uygulama: İlke olarak yanlıştır ve sakıncalıdır. Ancak, zorunlu uygulama süresinin uzatılması tartışılmalıdır.

Buna karşılık yasa değişikliğinde Birliğimizin önerileri yukarıda açıklanmıştır.

3. Atama ve Yerdeğiştirmeler :

Siyasal iktidarlara bağlı atama ve yerdeğiştirme sisteminin geçmişte Sağlık hizmetlerinde yarattığı acılar ve kargaşa unutulmamıştır. Bu konuda Birliğimiz kararlılığını ve uyanıklığını sürdürmüştür. Yeni Hükümetin kuruluşuyla birlikte bazı Başhekimliklerde yapılan Bakanlık tasarrufu, endişelerimizi belirtmemize yol açmıştır. Bu işlemlere karşı tavrımız basın toplantımızda açıklamış, endişelerimizde Bakana iletilmiştir.

Sayın Bakan Dr. Münif İslâmoğlu, Bakanlık personel politikasına siyasal açıdan bakmadığını, hizmet açısından baktığını belirtmiş yapılan Başhekimlik işlemlerine hizmetle ilgili gerekçeler olduğunu söylemiştir. Sayın Bakan atama ve yerdeğiştirmelerde Birliğin görüşlerine önem verileceğini de belirtmiştir.

Siyasal amaçlı atama ve yerdeğiştirmelerle ilgili olarak kararlarımız Odalarımıza da iletilmiştir.

3. 1 Türk Tabipleri Birliği, siyasal amaçlı atama ve yerdeğiştirmelerle ilgili sürekli dikkat durumunu tüm örgütçe göstermektedir.

3. 2 Bu dikkatimiz yalnız hekimlerle sınırlı değil, tüm sağlık personelinin de kapsamına almaktadır.

3. 3 Odalarımız bölgelerindeki atama ve yerdeğiştirme işlemlerini, duruma göre en uygun ve kısa yolla Merkez Konseyine isim, yer ve tarih belirterek bildireceklerdir.

3. 4 İşlemlerle ilgili tavrımız ve tepkimiz gerekli girişimlerle belirtilecek, her türlü haksızlığa etkin biçimde karşı çıkılacaktır.

3. 5 Haksızlığa uğrayarak üyelerimize gerekli hukuki yardım ve dayanışmanın gerekleri yapılacaktır.

Sunuşumuzun yazıldığı tarihe kadar Odalarımızdan herhangi bir işlemle ilgili başvuru olmamıştır.

Bu konunun asıl çözümü, kuşkusuz, bu yönetim yapısı içinde: Siyasal iktidarlardan bağımsız, özerk bir «Yüksek Hekimler Kurulu» kurulması, atama ve yerdeğiştirmelerle ilgili kararların bu Kurulca verilmesidir.

4. Genel Sağlık Sigortası :

Sağlık hizmetleri için finansman kaynağı olarak düşünülen ve tüm vatandaşların Sağlık sigortası kapsamına alınmasını öngören «Genel Sağlık Sigortası» Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının uzun süredenberi üzerinde durduğu ve Yasalaştırmak istediği bir konudur.

Türk Tabipleri Birliği : 26. Büyük Kongresinde Genel Sağlık Sigortasına karşı olduğunu Büyük Kongre Kararı ile saptamıştır. Bunu takip eden 27 ve 28. Büyük Kongresinde ise bu kararını tekrarlamıştır.

Genel Sağlık Sigortası gündeme gelişinden bu yana zaman zaman güncelleşmiş ve her seferinde de Merkez Konseyi çeşitli yollarla Genel Sağlık Sigortası getirilmesi girişimlerine karşı olduğunu kamuoyuna duyurmuştur.

Sağlık Sigortası; geçerli olduğu Batı ülkelerinde, sigortalının hastalık hallerinde gelirini karşılamak, tedavi masraflarını temin etmek amacıyla kurulmuştur.

Sağlık hizmetinin devlet görevi olduğu ülkelerde ise bu hizmetlerin devlet tarafından verilmesi gerektiğinden «sigortacılık» geçersiz yanlış bir ilkedir.

Anayasamızın 49. maddesinin işlerlik kazanması, halkın sağlığının devlet tarafından güvence altına alınmasının geliştirilmesi gerekirken, bu hizmeti halktan «Prim» adı altında aldığı paralarla yürütmeye yönelmek yanlış bir yoldur.

Tüm Devlet görevleri için genel vergi veren, bu nedenle de Devlet görevleri içinde olan Sağlık hizmetini almaya hak kazanan halkımıza, ikinci bir vergi yüklenmek istenmesi büyük bir haksızlıktır. Zaten tüm çalışanlar, ağır vergi yükü altında ezilmektedir.

Bugün sağlık hizmetleri için yeniden bir vergi çıkaran anlayış yarın, eğitim hizmeti için ve diğer Devlet hizmetleri için yeni vergiler de mi çıkartacaktır? O zaman ödememekle yükümlü olduğumuz genel vergilerin anlamı nedir?.. Doğru olan genel bütçeden sağlık hizmetleri için ayrılan payın arttırılarak, sağlık hizmetlerinin genel bütçeden finanse edilmesidir.

Merkez Konseyi, Genel Sağlık Sigortası karşısında şu önerilere yer vermektedir.

4.1 Genel Bütçeden sağlık hizmetleri için ayrılan pay yükseltilmeli, en az % 15 olmalıdır.

4.2 Koruyucu Sağlık Hizmetlerine her alanda kesin öncelik verilmelidir. Böylece, bir yandan doğru bir sağlık politikası gerçekleştirilirken, diğer yandan da sağlık harcamaları azalacaktır.

4.3 Sosyal Sigortalar Kurumundan da sigortalı işçilerden alınan primler yalnız işgörmezlik ödeneklerini karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

4.4 Kamusal Sağlık hizmetleri tüm koşulları eşitlenerek tek elde toplanmalıdır.

4.5 İlaç üretimi ve dağıtımına Devletin girmesi sağlanarak, giderek ulusal ilaç sanayii'nin kurulması gerçekleştirilmelidir.

4.6 Ulusal Sağlık hizmetlerini, Devlet görevi olarak, yalnız Genel Bütçeden karşılanacak şekilde, tüm yurttta, ayrı bir yükümlülük getirmeden, eşit bir biçimde yaygınlaştırmalı, tek elde toplamalı ve yönetmelidir.

4.7 Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi tam anlamıyla tüm yurttta gerçekleştirilmelidir.

4.8 Sağlık hizmetlerinde demokratikleşme getirilmeli ve Türk Tabipleri Birliği Temsilcileri yönetimin her kademesinde etkin bir biçimde katılmalıdır.

5. Tıp Uzmanlıkları Tüzüğü

Tababet Uzmanlık Tüzüğü'nün değiştirmesi konusunun gündeme gelişiyle, Merkez Konseyi, eğitim hastaneleri olan illerimizdeki tabip odalarımızın ayrı ayrı görüşlerini isteyerek ve 8.9 Kasım 1978 tarihlerinde toplanan Adana Temsilciler Meclisi toplantısında gündeme getirilerek alternatif bir «Tıp Uzmanlıkları Tüzüğü Taslağı» hazırlamıştır.

Hazırlanan tüzük taslağı Toplum ve Hekim sayı 13'de yayınlanmıştır.

Merkez Konseyi Tıp Uzmanlıkları tüzüğünde olması gereken genel ilkelerini şöyle saptamıştır.

5.1 Tıp Uzmanlıkları Tüzüğü, Tıp Fakülteleri Eğitim-Mezuniyet sonrası eğitim zincirinin bir halkası olarak değiştirilmelidir. Uzmanlık eğitimi, tıp eğitiminin eksiklerini giderme amacından kurtarılmalıdır.

5.2 Ulusal Sağlık Politikasının temel örgütlenme modeli sosyalleşmedir. Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinde hizmet veren hekim tipi Pratisyen hekimdir. Bu nedenle ülkemizde daha çok iyi yetişmiş, becerili pratisyen hekime gereksinim vardır. Aşırı uzmanlaşma eğiliminin önüne geçilmelidir.

5.3 Uzmanlaşma temel dal uzmanlıklarına yönelmeli, böylelikle uzmanlık dalları azaltılmalı, özel dal uzmanlıkları ise birer sertifika çalışması olmalıdır.

5.4 Tıp Uzmanlıkları eğitimi bir programa bağlı olmalıdır. Hâlâ geçerli olan «Şefe bağlı eğitim» terkedilmelidir.

5.5 Tıp Uzmanlıkları eğitim süreleri de subjektiflikten kurtarılmalıdır. «Toplum içi uygulama» gibi eğitimle ilgisi olmayan uygulamalar yanlıştır.

5.6 Tıp Uzmanlık Eğitimi'nin yönetim ve denetimi demokratikleştirilmelidir. Bu konuda ağırlık giderek Türk Tabipleri Birliğine kaydırılmalıdır.

Bu genel ilkelerimiz ve hazırladığımız tıp uzmanlıkları tüzük taslağı ilgili kurum ve Bakanlıklara iletilmiştir.

Geçen zaman süreci içinde uzmanlık tüzüğü konusu Yüksek Sağlık Şurasında iki kez gündeme gelmişse de sonuçlanamamıştır. Son olarak iki kez ertelenen Yüksek Sağlık Şurası toplantısında tek gündem uzmanlık tüzüğü'dür.

Birliğimizin hazırladığı tüzük taslağı Toplum ve Hekim'de yayınlandıktan sonra, halen geçerli olan tüzükte bazı dallarda ihtisas hakkı olan tıp dışı mesleklerin itirazlarına yol açmıştır.

Meslek kuruluşları arasında yanlış anlamalara sebep olmamak, konunun karşılıklı görüşülmesini sağlamak amacıyla ilgili kuruluşlarla uzmanlık tüzüğü üzerine ortak çalışmalar yapılmaktadır.

Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Kamu Eczacılar Derneği, İstanbul Eczacılar Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Biyoloji Derneği'nin katıldığı ortak çalışmalar başlangıç safhasındadır. Meslek kuruluşlarının önerileri üzerinde çalışmalar yapılmakta, ortak bir konumda birleşme yolları aranmaktadır.

Kıymetli Tabip Odası Temsilcileri, Ankara Temsilciler Toplantımıza Merkez Konseyi 5 temel konu getirmektedir. Şurası açıktır ki, 28. Büyük Kongre'mizden bu yana yaptığımız çalışmalar çok yönlü ve değişik konuları kapsamaktadır. Ancak; ortaya getirdiğimiz bu 5 ana başlık başlıca önemli ve güncel, bu nedenle de gündeme getirilmesinde özen gösterdiğimiz konulardır.

Merkez Konseyi'miz görüşlerini sizlere iletirken, değerlendirmelerinizin çalışmalarımıza katkılar sağlayacağı inancını bildirir.

Saygılarımızla.

Türk Tabipleri Birliği
Merkez Konseyi

Türk Tabipleri Birliği
Ankara Temsilciler Meclisi Sonuçları Üzerine
Basın Toplantısı (24.12.1979)

Özet : Türk Tabipleri Birliği Ankara Temsilciler Toplantısında silahlı teröre, getirilmek istenen baskı yasalarına, sağlık personeline

yapılan siyasi ve kitlesel nitelikteki tayinlere ve Tam-Süre Yasasında yapılmak istenen tüm değişikliklere karşı çıkıldı.

Temsilciler Meclisi çalışmalarımızın yapıldığı bu günler, 1978 yılında Kahramanmaraş'ta kanlı kitle kırım olaylarının yaşandığı günlerin yıl dönümüne rastlamaktadır. Tırmanan faşizm, silahlı terör'e baş vurarak, halkın demokrasiden umudunu kesmesini, kitleleri korkutarak, yıldınlığa düşürerek, faşizmi yerleştirmeyi amaçlıyor.

Bugün ülkemizde cangüvenliği kalmamıştır. Kimin ne zaman, nerede, neden öldürüleceğini kimse bilemez hale gelmiştir.

Siyasi iktidar, yeni Yasalarla silahlı terörü engelleyeceğini söylüyor. Getirilmek istenen Devlet Güvenlik Mahkemeleri gibi baskı yasaları teröre çare değildir.

Bugün ülkemizde düşünce özgürlüğüne sınırlar konmuştur. Silahlı terör; demokrasiden ve özgürlüklerin çok olmasından doğmaktadır. Tam tersine silahlı terör, demokrasinin ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasını amaçlamaktadır.

Türk Tabipleri Birliği; kuruluş amaçlarımız olan, demokrasi ve özgürlükleri sonuna kadar koruyarak geliştirilmesi, genişletilmesi için tüm çabalarını harcayacaktır. Bir daha kanlı Kahramanmaraş olaylarının yaşanmaması için, silahlı terör'ün yok edilmesi için, bunları planlayanların kaynaklarına inilmesi için tüm gücünü kullanmayı sürdürecektir.

Bugün can güvensizliği bu boyutlarda devam ederken, sağlık alanında, toplu tayinlerle, değiştirilmek istenen yasalarla sağlık emekçileri baskı altına alınmak isteniyor. Halkımıza sağlık hizmeti verilmesi engelleniyor.

Kışın ortasında, kitlesel tayinler, telgraflarla yapılan tayinler, evlileri ayrı ayrı yerlere sürerek yapılan tayinler sağlık emekçilerini açlığa, işsizliğe mahkum ediyor, ailelerini yıkıyor. Halk sağlığı yönünden önemli bir yeri ve sağlık hizmetleri açısından ileri bir adım olan **Tam-Süre Yasası** değiştirilmek isteniyor.

Bu değişiklik Tam-Süre Yasasının aksaklıklarını giderilmesini amaçlamıyor. Tam tersine yapılmak istenen değişiklikler; siyasal iktidarın yasayı bir baskı aracı olarak kullanmasını, istedikleri zaman sağlık elemanlarının tazminatlarının azaltılma hatta tümüyle kesme yetkisini yönetime vermesi amaçlanmaktadır. Siyasal iktidar bu değişikliklerle sağlık hizmetlerine ekonomik baskı ve anarşiyi sokmayı amaçlamaktadır.

Tam - Süre Yasasında yapılmak istenen değişiklikle ilk aşamada muayenehane açma, döner sermaye uygulamaları gibi çağdaş kamu sağlık hizmetinde yeri olmayan uygulamalar yeniden getiriliyor. Sağlık emekçilerine Yasalarla verilen haklar «Değerlendirme Kurulları» adı altında bir «Baskı Kurulu» aracılığıyla elinden alınmak isteniyor, kısaca; hem Tam-Süre Yasasından geri dönülüyor, hem de sağlık emekçilerinin ekonomik ve özlük hakları siyasal iktidarın keyfi uygulamalarına bırakılmasının yolu açılıyor.

Türk Tabipleri Birliği olarak; alanımızdaki tüm sağlık personelinin siyasi içerikli tayinlerine, Tam-Süre Yasasında, yukarıda bahsedilen, yapılmak istenen değişikliklere karşı olduğumuzu bildiririz. Bu uygulamalar halkın sağlık hizmetinden yararlanma hakkını ortadan kaldırmaktadır. Bu uygulama; sağlık personelinin siyasi iktidarlar karşısında kapıkulu yapmaya zorlayıcı niteliktedir.

Getirmek istenen değişikliklerle, sağlık hizmeti ve halk sağlığı için yeni sorunlarla karşı karşıya kalacaktır.

Tüm bu uygulamalara, kendi sağlık hakkı için karşı çıkacağına inandığımız halkımızla beraber, sağlık emekçileri olarak savaşım vermeye kararlıyız. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca planlanıp yapılan bu girişimler sonunda sağlık hizmetlerinin aksamasından, durmasından sorumlu siyasal iktidar olacaktır.

Sağlık personelinin ekonomik, özlük ve demokratik haklarını ortadan kaldırmaya yönelik, sağlık hizmetlerinin önemli bir adımı olan Tam-Süre Yasasını değiştirmeyi amaçlayan bu tür girişimler başarıya ulaşamayacaktır.

Bu konudaki kararlılığımızı kamuoyuna duyururuz.

Saygılarımızla.

TOPLUM ve HEKİM

IV. CİLT

200 TL. ÖDEMELİ İSTEYİNİZ.
